

PDF hosted at the Radboud Repository of the Radboud University Nijmegen

The following full text is a publisher's version.

For additional information about this publication click this link.

<http://hdl.handle.net/2066/22083>

Please be advised that this information was generated on 2018-07-07 and may be subject to change.

Het aantal mensen dat reizen naar 'verre landen' maakt, stijgt sterk de laatste jaren. De reizen worden steeds aantrekkelijker gemaakt tegen steeds aanlokkelijker prijzen. Men gaat ook steeds vaker naar afgelegen gebieden en zoekt het avontuur: een voettocht door Nepal is al het minste wat je kunt doen.

Gebitsproblemen en verre reizen

Het reizen naar afgelegen gebieden heeft echter ook zijn keerzijde. In vele landen staat de medische zorg niet op het peil dat men in Nederland gewend is. Je hoeft niet eens zover de grens over om daar achter te komen. Menige vakantieganger heeft dat aan den lijve kunnen ervaren op het moment dat hij onverhoopt in een ziekenhuis belandde in één van de zuidelijke EG-landen. Van de Oosteuropese landen is bekend dat de artsen in het algemeen goed zijn opgeleid, maar dat de middelen uiterst schaars zijn. De behandeling schiet om die reden tekort. In ontwikkelingslanden zijn niet alleen de middelen schaars, maar schort er ook vaak veel aan de kundigheid van de artsen.

Als tandarts bent u waarschijnlijk weleens geconfronteerd met de vraag van een patiënt wat te doen wanneer zich bij hem een probleem aan het gebit voordoet in een ver land. Mogelijk wist u het antwoord niet zo goed en stelde u hem gerust met de mededeling dat het allemaal niet zo'n vaart zal lopen. Maar is deze houding terecht? Op de cover van het tijdschrift 'Artsen zonder grenzen' stond eens een persoon afgebeeld die een extractie verrichtte. Als tandarts ziet u direct dat er iets mis is op de foto. De 'behandelaar' extraheert met een bovenpremolaartang een onderelement. Navraag leerde dat de foto geen truc was van de fotograaf, maar de weergave van een reële behandelingsituatie. In veel 'verre landen' – denk daarbij bijvoorbeeld aan de Centraal-Afrikaanse en Aziatische landen – heeft de tandarts vaak niet meer dan enkele extractietangen, waarmee hij dagelijks vele patiënten behandelt. De unit, als die er al is, werkt niet vanwege stroomstoringen, het ontbreken van

essentiële onderdelen of omdat er geen goede watervoorziening is. De anesthesievloeistof is verouderd, spuiten worden nooit weggegooid en de praktijkhygiëne staat op een bedroevend peil. Afbeeldingen van dergelijke praktijken spreken boekdelen.

Zo extreem als geïllustreerd is het gelukkig niet altijd. Toch zal uw patiënt

Een behandelruimte, aangetroffen in Burma. De enige tandarts in een stad van 500.000 inwoners ontving hier zijn 'patiënten'.

er rekening mee moeten houden dat er zelfs in de grote steden van Afrika, Azië en Zuid- en Midden-Amerika praktijken zijn waar nauwelijks adequate tandheelkundige hulp is te krijgen. Voor behandeling van een uitgevallen vulling of kiespijn kan men dus niet zomaar de eerste beste praktijk binnenstappen. Men dient zich eerst grondig te oriënteren. Als behandeling nodig is, is navraag bij de Nederlandse ambassade of een ambassade uit een ander Westers land ten zeerste aan te raden.

Tropenzorg

Recentelijk is op initiatief van een farmaceutische firma die zich onder de naam 'Tropenzorg' met haar activiteiten speciaal richt op de gezondheidsbe-

scherming van reizigers naar verafgelegen bestemmingen, een folder uitgebracht voor uw patiënten. Onder het motto 'Uw gebit gaat mee op reis' worden daarin concrete tandheelkundige tips gegeven. In de folder wordt er allereerst de nadruk opgelegd dat problemen met het gebit het best kunnen worden voorkomen door ervoor te zorgen dat het perfect op orde is vóórdat men vertrekt: 'Ga ruim voor vertrek

naar uw tandarts zodat er voldoende tijd is voor behandeling. Laat u goed informeren over de mogelijke, specifieke problemen met uw gebit. Vraag uw tandarts wat u eraan kunt doen als er problemen ontstaan'. Daarnaast wordt een aantal vaak voorkomende tandheelkundige noodsituaties als kiespijn, een uitgevallen vulling, een afgebroken tand en ontstoken tandvlees herkenbaar gemaakt en wordt aangegeven wat men er primair zelf aan kan doen, ervan uitgaande dat een tandarts veelal niet beschikbaar is of er geen veilige of adequate behandeling kan worden gegeven. De folder besluit met de 'belangrijkste aanbevelingen' die wij u niet willen onthouden.

Tot slot: weinig problemen die uw patiënt op reis kan tegenkomen, zijn het rechtstreekse gevolg van reizen. Zeezieke reizigers kunnen weliswaar bij het overgeven hun gebitsprothese over de scheepsreling spugen; steentjes in het voedsel – vooral rijst is berucht – kunnen breuk van gebitselementen en restauraties veroorzaken, maar verder zijn er geen extra risico's. Toch dient de patiënt op zijn qui-vive te zijn omdat 'normale' gebitsproblemen op reis tot vervelende situaties kunnen leiden.

Bovengenoemde folder is te bestellen bij Tropenzorg, Postbus 1115, 1300 BC Almere, telefoon 036 - 5334711 en bij het Ivoren Kruis, telefoon 010-4119075. De kosten voor 50 exemplaren bedragen f 50,00 (exclusief BTW en verzendkosten). In een tijd waarin voorlichting zo'n belangrijke rol speelt, is de folder een aanwinst. ■

Dr. M.A.J. van Waas
Dr. W.H. van Palenstein
Helderman

